

גיטין ז-ב

עניין: אם מזונותיו מצומצמין

יעשה מהן צדקה

מהר"ל נתיבות עולם נתיב הצדקה פ"ג

כבר התבאר למעלה דבר זה, כי כאשר האדם משפיע לאחרים או ג"כ הש"י משפיע אליו, ולפיכך אמר אם רואה האדם שמזונותיו מצומצמים יעשה מהם צדקה להשפיע לאחרים ואז יקבל גם כן הוא השפעה מן הש"י, ומכל שכן אם הם מרובים והשפיע לו הש"י עושר שיש לו להשפיע לאחרים ג"כ, ואל"כ יאבד העושר ההוא בענין רע לגמרי כמו שנתבאר, כי העושר שהוא תוספת עומד להנטל אם אינו משפיע לאחר, ואמר כל מי שגוזז נכסיו ועושה מהם צדקה נצול מדינה של גיהנם משל לשתי רחלות וכו'. ופירוש דבר זה כי הצמר הוא תוספת על הבהמה ואינו נחשב מגוף הבהמה, ומפני כך דבר זה נקרא משא על הבהמה עד שעל ידי משא הצמר שהוא דבר מת אינו יכול לעבור המים ונטבע, וכך מי שיש לו עושר ואינו משפיע לאחרים דבר זה הוא תוספת נחשב והוא דבר מת שהוא נושא. רק המשפיע מהונו ועושה ממנו צדקה ונותן חיות לעני בזה נחשב האדם כאלו אין בו דבר תוספת מת והכל נכנס בגדר החיות, ולכך אינו יורד לגיהנם כאשר כל אשר שייך אליו הכל בגדר חיות אף ממון שלו כי ממנו משפיע לעני חיותו. אבל כאשר אין משפיע ממנו צדקה, אז האדם (אשר) הוא דבק בעושר שהוא דבר מת כי העושר דבר מת הוא, ולכך יורד לגיהנם למטה מצד שהוא דבק בדבר מת שאין בו חיות הוא העושר ויורד לגיהנם אשר שם המיתה והבן הדברים האלו:

קדושת לוי – פירוש אגדות

בו ועד"ז פירוש הגמ' הרואה שנכסיו מתמוטטין יעשה מהן צדקה ולכאורה אינו מובן לעיני השכל דמה נשתנה מצוה זו מכל שאר מצות שבתורה והענין יובן שהתורה מלמדת לאדם דרך הנכונה לעבודתו יתברך שמו כשהאדם שם בטחונו באיזה דבר מטובת עוה"ז הוא מראה כאלו אותו דבר יש לו ח"ו כח להפעיל זולת הבוב"ה ממילא נפסק מזה הדבר דביקות ושפע של הבורא ב"ה. וזהו ששמעתי ממורי הגאון בוצינא קדישא המפורסם מו"ה דוב בער זללה"ה מ"מ דק"ק מעזריטש פי' וימלוך וימת כיון ששם אדם הבטחון באיזה דבר הוא ממליך אותו הדבר על עצמו ונפסק הבטחון ממנו ית"ש לכן נגרע פרנסתו ממנו וזהו וימת אך אל ה' לבדו ישים בטחונו ויבחנו במעשיו שכל דבר אין בו כח זולת הבורא ית"ש אזי מדבק ומקשר כל ענינו בהבורא ית"ש והוא ית"ש מקור כל הברכות ומקור החיים אזי שורה בכל מעשיו וענינו כל הברכות והשפע כי הוא מדבק כל הדברים באין סוף והנה בראות האדם שנכסיו מתמוטטין העצה הנכונה שיעשה מהן צדקה ביאור הדבר כשמפזר מעותיו בנדיבת לב נמצא מראה בפועל שאינו שם בטחונו במעותיו ואדרבא שם בטחונו בהשי"ת וכשהוא מתדבק בו ית"ש אזי מתדבק ומתקשר בו ית"ש וכל עשיותיו ורכושו והוא באין סוף מכח זה הברכה ובכל אשר יפנה יצליח ויתרבו נכסיו עד מאד ומש"ה צדקו בדבריהם שאמרו יעשה מהן צדקה וז"פ הפסוק יש מפזר ועושה

